

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van besluit houdende voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Omgeving vliegveld Malle'

1. Situering

Ruimtelijke situering

Het plangebied is gelegen op het grondgebied van de gemeenten Malle, Zoersel, Zandhoven, Lille, Vorselaar en Beerse.

Het plangebied omvat het militaire domein (vliegveld) van Malle, en tevens zijn ruime omgeving. Met name werden de drie definitief aangeduide ankerplaatsen (overeenkomstig het onroerenderfgoeddecreet), die samenkomen ter hoogte van het militair domein, meegenomen in het plangebied. Het betreft de ankerplaatsen 'Domein Blommerschot en Beulkeemden', 'Zalfens Gebroekt' en 's Herenbos, Heihuizen en Zalfen'.

Beleidsopties AGNAS

Het voorliggend ontwerp van GRUP geeft uitwerking aan de beleidsopties van de Vlaamse Regering inzake de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS).

Van 2004 tot 2009 werkte de Vlaamse overheid in overleg met gemeenten, provincies en belangengroepen een ruimtelijke visie uit op landbouw, natuur en bos, voor dertien buitengebiedregio's. De visie geeft op hoofdlijnen aan welke gebieden behouden blijven voor landbouw en waar er ruimte kan zijn voor natuurontwikkeling of bosuitbreiding.

Op 7 mei 2010 besliste de Vlaamse Regering over de verdere voortgang van het afbakeningsproces. Er is een coördinatieplatform opgericht met vertegenwoordigers van de verschillende beleidsvelden en de natuur- en landbouworganisaties. Het coördinatieplatform bepaalt jaarlijks in een 'gebiedsgericht programma' voor welke concrete gebieden er een planningsproces opgestart wordt. Voor de buitengebiedregio Antwerpse Gordel en Klein-Brabant werd het afbakeningsproces voor de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur opgestart in 2007.

In uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen stelde de Vlaamse overheid in 2006 een ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos op voor de regio Neteland. Op 21 december 2007 nam de Vlaamse Regering kennis van deze visie en keurde ze de beleidsmatige herbevestiging van de bestaande gewestplannen voor ca. 44.500 ha agrarisch gebied én een operationeel uitvoeringsprogramma goed.

Voorliggend gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geeft verder uitvoering aan de ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos zoals die in het kader van de uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voor de buitengebiedregio Neteland werd uitgewerkt.

Het ruimtelijk uitvoeringsplan geeft o.a. uitvoering aan (delen van) de acties 2, 7 en 12 van het operationeel uitvoeringsprogramma:

- Actiegebied 2: “Omgeving Grote Heide”. Bevestigen van de gewestplannen voor de aaneengesloten landbouwgebieden rond Grote Heide.
- Actiegebied 7: “Landbouwgebied Zalfen”. Bevestigen van de gewestplannen voor het landbouwgebied Zalfen.
- Actiegebied 12. “Complex ’s Herenbos - Blommerschot”. Bevestigen van de agrarische bestemming samen met de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor:
  - o Versterken van de natuur- en bosstructuur en differentiatie van het bosgebied als verwevingsgebied voor ’s Herenbos – Blommerschot en differentiatie van het gebied ten zuidoosten van Wechelderzande als ruimtelijk verweven agrarisch gebied, natuurverwevingsgebied, natuur-, groen- of bosgebied met bosuitbreiding (totaal richtcijfer 25 ha);
  - o Verweving van landbouw en natuur in de Visbeekvallei.

Op basis van verder onderzoek en overleg werden de krachtlijnen van de ruimtelijke visie nader uitgewerkt en geconcretiseerd tot een plan op perceelsniveau. De opmaak van het plan gebeurde in overleg met de betrokken lokale besturen en natuur- en landbouworganisaties.

Beleidsopties speciale beschermingszones

Op 3 april 2009 keurde de Vlaamse Regering het besluit met de procedure voor de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen definitief goed. Op 23 juli 2010 heeft de Vlaamse Regering algemene doelen voor heel Vlaanderen vastgelegd: de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen of G-IHD. De G-IHD zijn verfijnd per speciale beschermingszone onder de vorm van specifieke instandhoudingsdoelstellingen (S-IHD).

Het plangebied is gelegen in het habitatrichtlijngebied ‘Bos- en heidegebieden ten oosten van Antwerpen’ (SBZ-H-BE2100017). De speciale beschermingszone bestaat uit 14 deelgebieden. Het voorliggend plan omvat het volledige deelgebied 7 – boscomplex rond vliegveld Malle.

De Vlaamse Regering stelde de natuurdoelen en prioritaire inspanningen voor deze speciale beschermingszone vast op 23 april 2014.

Voor het projectgebied ligt de focus op volgende habitattypes:

- boshabitats:
  - zuurminnend eiken-berkenbos (9190) en eiken-beukenbos (9120)
  - alluviaal bos (91E0)
- heide:
  - duinheide (2310) en duingrasland (2330)
  - heischraal grasland (6230)
  - droge heide (4030)
- beekdalen: beken met helder, zuurstofrijk water en goed ontwikkelde waterplantengemeenschappen (3260)

Voor deze habitats is het gebied volgens de G-IHD zeer belangrijk tot essentieel in Vlaanderen.

Prioritaire inspanningen zijn:

- natuurgericht beheer van habitatwaardige bossen;
- omvorming van niet-habitatwaardig bos naar boshabitats;
- effectieve bosuitbreiding;
- versterking van heidekernen;
- aangepast beheer en toename ban beekbegeleidende graslanden en ruigtes in de valleien van de Tappelbeek, de Visbeek en het Groot Schijn;
- herinrichting van verlaten visvijvers in de valleien van de Visbeek en de Grote Kaliebeek;
- herstel van de natuurlijke hydrologie en verbetering van de grond- en oppervlaktewaterkwaliteit;
- aangepast beheer van de waterlopen die door de Speciale Beschermingszone stromen;
- afstemming van recreatief medegebruik op de ecologische waarden.

Vastgestelde landschapsatlas

Het plangebied omvat drie definitief aangeduide ankerplaatsen die beschouwd worden als landschapsatlasrelict binnen de vastgestelde landschapsatlas:

- 'Domein Blommerschot en Beulkbeemden' - MB 27/01/2010
- 'Zalfens Gebroekt' - MB 27/01/2010
- 's Herenbos, Heihuizen en Zalfen – MB 27/01/2010

Een zeer beperkt deel aan de rand van de ankerplaats 's Herenbos, Heihuizen en Zalfen' werd uit het plangebied gelaten, met name het deel dat buiten de geplande omleidingsweg rond Zoersel komt te liggen.

Het ruimtelijk uitvoeringsplan beoogt het maximaal vrijwaren van de ruimtelijke aspecten van de in deze besluiten aangegeven waarden, via opname in erfgoedlandschappen.

Startbeslissing herinrichting en herbestemming militair domein Malle (Oostmalle), vliegveld

Op 12/07/2013 nam de Vlaamse regering een startbeslissing over de herbestemming van het militair domein (vliegveld) van Oostmalle. Deze beslissing kwam er naar aanleiding van het federale plan 'voltooiing transformatie' waarbij de federale regering besliste om een 70-tal militaire domeinen uit gebruik te nemen, waaronder het militair domein Oostmalle.

De Vlaamse regering gelastte in deze beslissing om de noodzakelijke procedures op te starten voor de herinvulling en herbestemming van het militair gebied. Hierbij werden volgende aandachtspunten meegegeven omtrent het te onderzoeken programma:

- Garanderen van de doelstellingen uit het habitatrichtlijngebied
- Vertalen van de definitief aangeduide ankerplaatsen in het gewestelijk RUP als 'erfgoedlandschap'
- Uitwerken van een afweging tussen de natuurwaarden en het aanwezige landbouwgebruik in overleg tussen de betrokken sectoren
- Behoud van de bestaande sportvliegactiviteiten en het zacht recreatief medegebruik
- Behoud van de waterwinning ter hoogte van de huidige beschermingszone II

Met het voorliggend gewestelijk RUP (en het plan-MER dat eraan vooraf ging) wordt onder meer uitvoering gegeven aan de startbeslissing van 12 juli 2013.

2. Procedure

Het plan-MER 'Voormalig militair domein Oostmalle' werd goedgekeurd op 10 juli 2015. Dit plan-MER betreft enkel het militair gebied zelf (cfr. begrenzing gewestplanbestemming).

Een plenaire vergadering met de betrokken provincies, gemeenten en aangewezen adviserende instanties over het voorontwerp van gewestelijk RUP vond plaats op 31 januari 2017.

De Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO) bracht op 26 april 2017 een voorwaardelijk gunstig advies uit over dit voorontwerp.

Voor de planonderdelen die geen herbestemming van militair domein inhouden, en dus geen voorwerp van het hogervermelde plan-MER vormden, is een onderzoek tot milieueffectenrapportage uitgevoerd. De dienst MER heeft zich op 28 juni 2017 akkoord verklaard met dit onderzoek tot milieueffectrapportage. De dienst MER oordeelde in zijn beslissing dat het voorgenomen plan geen aanleiding kan geven tot aanzienlijke negatieve milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER voor dit planonderdeel niet vereist is.

Gelet op een aantal bijkomende vragen werd in 2018 werd onder begeleiding van gouverneur Berx een aantal zaken verder onderzocht in overleg met een aantal lokaal betrokken actoren. Het gaat om:

1. Onderzoek naar de mogelijkheden om zo veel mogelijk ruimte te vrijwaren voor het plaatsen van windturbines ten zuiden de E34 in combinatie met het behoud van de bestaande recreatieve vliegactiviteiten op het vliegveld. In overleg met de betrokken vliegclubs, de windmolensector, het Agentschap voor Natuur en Bos, het Departement Omgeving, Defensie en Directoraat-Generaal Luchtvaart van FOD Mobiliteit is onderzocht welke mogelijkheden er zijn om de bestaande zones voor het opstijgen en landen van vliegtuigen te verschuiven teneinde de mogelijkheden voor windturbines. Over een alternatief voorstel voor de zone voor vliegrecreatie werd in het najaar van 2018 een akkoord bereikt. Gelet op de ligging van deze zone in habitatrictlijngebied werd de passende beoordeling voor wat betreft dat aspect geactualiseerd. Het Agentschap voor Natuur en Bos keurde deze passende beoordeling goed op 14 februari 2019. De 'zone voor vliegrecreatie' die op het grafisch plan van het ontwerp-RUP is aangepast volgens dit akkoord.
2. Onderzoek naar de mogelijke verkoop van het militair domein aan een publiek-privaat-aankoopconsortium met het oog op de effectieve realisatie van de beoogde herbestemming. Om de doelstellingen inzake natuurontwikkeling en het afgesproken pakket nevenfuncties (cfr. startbeslissing VR van 12 juli 2013) te kunnen realiseren, is het van belang dat het te desaffacteren militair domein als één samenhangend geheel verder beheerd en ontwikkeld wordt. Een aantal geïnteresseerden partijen bereikten begin 2019 daarover een principieel akkoord en verenigden zich in een aankoopconsortium dat bereid is het te desaffacteren militair domein als één geheel te kopen en verder te ontwikkelen volgens de doelstellingen van het voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan. Het gaat om een samenwerkingsverband tussen Natuurpunt, PIDPA en vier aangrenzende private landeigenaars.

Nu wordt het plan als ontwerp voorgelegd aan de Vlaamse Regering om voorlopig te worden vastgesteld. Na de voorlopige vaststelling wordt het ontwerp onderworpen aan een openbaar onderzoek.

3. Inhoud van het voorstel

Op de inhoud van het voorstel en de relatie met het voorafgaandelijke planningsproces wordt ingegaan in de toelichtingsnota van het gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplan. De planopties worden gemotiveerd in alinea 6.2 van de toelichtingsnota. Uitgangspunten hierbij zijn dus de ruimtelijke principes vanuit AGNAS, de startbeslissing herinrichting en herbestemming militair domein Malle van de Vlaamse Regering, de ruimtelijke randvoorwaarden vanuit de drie definitief aangeduide ankerplaatsen en de instandhoudingsdoelstellingen van het habitatrictlijngebied.

De conclusies van het plan-MER, het onderzoek tot milieueffectrapportage en de watertoets zijn eveneens opgenomen in deze toelichtingsnota.

Het plangebied is gelegen binnen een Speciale Beschermingszone in toepassing van de Habitatrictlijn (Bos- en heidegebieden ten oosten van Antwerpen - SBZ-H-BE2100017). Voor het militair domein is een passende beoordeling opgenomen in het planmilieueffectenrapport 'Militair domein Oostmalle', goedgekeurd op 10 augustus 2015, waaruit blijkt dat er geen significante aantasting van de soorten en habitats veroorzaakt kan worden door het gekozen ontwikkelingsscenario. Voor wat betreft de wijzigingen aan de zone voor vlieg recreatie is een aanvulling en actualisatie van de passende beoordeling gemaakt. Deze passende beoordeling werd goedgekeurd door het ANB op 14 februari 2019.

De overige herbestedingen zijn in hoofdzaak uitbreidingen van natuur- en bosbestemmingen die gericht zijn op het behoud en de ontwikkeling van bijkomende natuurwaarden in functie van de Europese natuurdoelen. De delen van het habitatrictlijngebied die een agrarische bestemming krijgen worden veelal gedifferentieerd met een overdruk natuurverwevingsgebied zodat ook daar het behoud van de stand-still van de actuele natuurwaarden wordt opgelegd en er ook nog een aantal mogelijkheden voor natuurontwikkeling zijn, voor zover dit het functioneren van de landbouw in de overige delen van het natuurverwevingsgebied niet in het gedrang brengt.

Om die reden luidt de conclusie dat het voorliggend plan géén significante aantasting van de soorten en habitats van het habitatrictlijngebied kan veroorzaken.

Op basis van de *adviezen van de plenaire vergadering* van 31/01/17 werden een aantal inhoudelijke wijzigingen aan het uitvoeringsplan doorgevoerd.

De adviezen van de plenaire vergadering stelden op hoofdlijnen onderstaande aspecten van het plan in vraag:

1. Vraag van de gemeente Lille om de zone Pulsebaan te Wechelderzande – in het voorontwerp voorzien als herbesteding van dagrecreatiegebied naar bosgebied - volledig uit het plangebied te laten om hier plaats te kunnen bieden aan plaatselijke (jeugd)verenigingen.
2. Vraag van de gemeente Malle om een wijziging door te voeren ter hoogte van het bedrijfsperceel gelegen Lierselei 195, om een bedrijfsloods (gelegen in bosgebied) in een geëigende bestemming te leggen.
3. Vraag van de gemeente Malle naar verruimde mogelijkheden qua woonvolume (> 1000 m³) voor een aantal woningen die in het GRUP in bosgebied komen te liggen.
4. Vraag van de gemeente Malle, respectievelijk ANB om de overdruk voor het recreatief vliegveld (art 3.6) aan te passen:
  - a. beperken tot een lengte van 800m, overeenkomstig de milieuvergunning voor het gemotoriseerd vliegen, en teneinde de doorwaadbaarheid van het gebied voor zachte recreanten niet in het gedrang te brengen.

- b. verenigen tot delen die effectief worden gebruikt voor de vliegsport (grasstroken maximaal uit de overdruk weren).
5. Vraag van VMM en ANB om, vanuit de aanduiding van het speerpuntgebied Molenbeek-Bollaak en het versneld streven naar een betere waterkwaliteit tegen 2021:
  - a. in het plan bufferende zones te voorzien langsheen waterlopen;
  - b. voor de vallei van de Zalfensebeek (plandeel tussen Zalfens Gebroekt en vliegveld, in voorontwerp voorzien als agrarisch gebied met overdruk natuurverwevingsgebied) de bestemming agrarisch gebied met ecologisch belang te voorzien.
6. Vraag van ANB om voor de overdruk voor de ruitertornooien (art 3.8) een uitdoofscenario te voorzien, in functie van de realisatie van de natuurdoelen.

Er werd in het voorliggende ontwerp wel tegemoetgekomen aan de punten 1 – 2 – 4b – 6:

Punt 1: Vanuit bilateraal overleg tussen ANB en de gemeente is het voorstel gekomen om de bestemming recreatiegebied te behouden, waarbij de mogelijkheden werden beperkt tot infrastructuur voor jeugdbeweging, de bebouwde oppervlakte werd beperkt en een continue beboste zone werd behouden in functie van de realisatie van een corridor. Het planonderdeel is uit het gewestelijk RUP gelaten. De uitwerking van de recreatiezone kan op gemeentelijk niveau gebeuren.

Punt 2: Er werd tegemoet gekomen aan de vraag om het achterliggend deel van een bedrijfsperceel in een geëigende bestemming te leggen. Hier werd echter de opportuniteit gegrepen om er een gelijktijdige bestemmingswijziging naar natuur door te voeren: een nabijgelegen onbebouwd perceel KMO-gebied in valleigebied van dezelfde schaal werd herbestemd tot natuurgebied met overdruk GEN.

Punt 4b: Er werd een nieuw voorstel uitgewerkt voor de contour van de overdruk van de vliegsport. De grasstroken die niet effectief gebruikt worden voor de vliegsport werden niet opgenomen in de algemeen omhullende contour. Op die manier komen deze stroken zonder meer in de bestemming natuurgebied te liggen, zonder mogelijk medegebruik door de vliegsport. Op basis van bijkomend overleg en onderzoek naar de mogelijkheden om maximaal ruimte voor de plaatsing van windturbines te voorzien en de veiligheidsnormen die voor luchtvaart gelden te respecteren, bleek dat in praktijk de door DG Luchtvaart erkende graspiste voor zweefvliegers deels buiten de in het RUP aangeduide zone voor vliegcreatie ligt. Om de mogelijkheden voor windturbines langs de E34 zo ruim mogelijk te houden, is het nodig dat de grasstrook naar het noordoosten verschuift zodat ze volledig binnen de contour van de zone voor vliegcreatie komt te liggen. Om conflicten met taxiënde vliegtuigen die gebruik maken van de parallelle betonpiste uit te sluiten, zullen vliegtuigen die gebruik maken van de betonpiste op momenten dat de graspiste ook open is, volledig rond de graspiste moeten taxiën. De taxibaan die daarvoor nodig is, is bijkomend opgenomen binnen de zone voor vliegcreatie.

Punt 6: Het onderdeel zone voor ruitertornooien (in overdruk) zat initieel niet in het planvoorstel maar werd bijkomend meegenomen in het milieueffectenonderzoek vanuit een inspraakreactie van de Landelijke Rijvereniging over de kennisgevingsnota. De ruimtelijke behoefte die de basis vormt voor deze overdruk werd gemotiveerd in de nota 'Militair domein Malle' van de Landelijke Rijvereniging, die als bijlage is opgenomen in het planmilieueffectenrapport dat op zijn beurt onderdeel uitmaakt van het GRUP. De ruimtebehoeften omschreven in deze nota werden verder verfijnd op basis van verder ruimtelijk en milieueffectenonderzoek. Er werden beperkingen naar ruimte en tijd ingevoerd via het grafisch plan en de stedenbouwkundige voorschriften: dergelijke evenementen dienen zich te beperken tot de aangegeven overdruk en dienen geweerd uit meer

kwetsbare delen. Deze zonering vloeit opnieuw voort uit het onderdeel 'milieuzonering voor het pakket recreatief medegebruik' uit het planmilieueffectenrapport. De contour is aanzienlijk verkleind ten opzichte van de contour die door LRV werd voorgesteld als het ideale scenario.

De mogelijkheid tot het organiseren van pony-en ruitertornooien werd ook beperkt in de tijd, namelijk tot 2040. Dit vindt zijn basis in de passende beoordeling en verscherpte natuurtoets, en met name het natuurstreefbeeld heischrale graslanden (gunstige staat tegen 2050). Deze beperking werd expliciet en verordenend bijkomend ingeschreven in het ontwerp.

Er werd in het voorliggend ontwerp deels tegemoetgekomen aan punt 3 en 5b:

Punt 3: Drie woningen langs Heihuizen zijn bijkomend opgenomen in gemengd openruimtegebied met cultuurhistorisch karakter, waardoor ze ruimere mogelijkheden krijgen dan de decretale basisrechten. De overige woningen behouden de decretale basisrechten. Een beperkt aantal panden zijn binnen het voortraject weloverwogen opgenomen in gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde, maar het is niet aangewezen dit nog sterk te gaan veralgemenen.

Punt 5 : De bestemming van de vallei van de Zalfensebeek (plandeel tussen Zalfens Gebroekt en vliegveld, uitloper vallei van de Visbeek) was in het voorontwerp reeds voorzien als agrarisch gebied met overdruk natuurverwevingsgebied. Het betreft hier, overeenkomstig de ruimtelijke ontwikkelingsperspectieven van AGNAS regio Neteland, immers een te behouden en versterken gevarieerd, halfopen valleilandschap met ruimte voor natuurlijke waterberging.

De vraag om dit planonderdeel de bestemming agrarisch gebied met ecologisch belang te geven, is na afloop van de plenaire vergadering opnieuw besproken met ANB, DLV en OE. De overdruk natuurverweving is wel degelijk een uiting van het compromis landbouw-natuur. Teneinde nog meer buffering ten aanzien van de heischrale vegetaties van het vliegveld te voorzien, werd in het voorliggende ontwerp een bijkomende strook van 25 meter natuurgebied met overdruk GENO toegevoegd aan de noordzijde van het vliegveld.

Punt 4.a : Op basis van verder onderzoek en overleg is gebleken dat de door DG Luchtvaart erkende landingspistes (betonpiste en gras piste) in beperkte mate verschoven kan worden (zie hoger). Daarbij is naar de ruimtelijk meest compact mogelijke configuratie gezocht waarbij de twee pistes en de daarvoor noodzakelijke bijhorende taxibanen volledig binnen de contour voor vlieg recreatie worden opgenomen rekening houdend met de door DG Luchtvaart aangegeven en in acht te nemen veiligheidsnormen. Doorwaadbaarheid van het gebied door zachte recreanten blijft gegarandeerd: buiten de specifiek voor recreatie (vliegsport, ruitersport) aangeduide zones gelden de generieke mogelijkheden voor recreatief medegebruik van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Zo is het de betrachting om het gebied maximaal open te stellen voor wandelaars, fietsers, ruiters en dergelijke. Vliegactiviteiten en deze zachte recreatievormen moeten daartoe op mekaar afgestemd worden en de doorwaadbaarheid van het gebied wordt maximaal nagestreefd. Dat moet verder uitgewerkt worden in de inrichtings- en beheersplannen dat de toekomstige eigenaars voor het gebied moeten uitwerken.

Er werd dus niet tegemoetgekomen aan :

Punt 5a : Er vond ruime terugkoppeling met VMM, ANB en provincie Antwerpen - dienst integraal waterbeleid plaats na afloop van de plenaire vergadering over de vraag van VMM en ANB om, vanuit de aanduiding van het speerpuntgebied Molenbeek-Bollaak en het versneld streven naar

een betere waterkwaliteit tegen 2021, in het plan bufferende zones te voorzien langsheen waterlopen.

Concreet gaat het dus om een voorstel waarbij, systematisch doorheen het plangebied, smalle stroken natuurgebied (ongeveer 10m breed) langsheen alle waterdoorlopen voorzien zouden worden. Deze zouden de waterlopen afschermen tegen mogelijke negatieve invloeden vanuit het agrarisch gebied en aldus bijdragen tot een betere waterkwaliteit. Dit kent geen voorgaanden in andere gewestelijke RUP's en zou dus alleszins een belangrijke precedentswaarde inhouden. Vanuit Departement Landbouw en Visserij werd weerstand geuit tegen deze optie. Ook uit de ruimere landbouwsector kan wellicht veel tegenkating verwacht worden. DLV wees bovendien op het feit dat er sowieso 2 generaties lang vrijstelling van nulbemesting geldt in natuurgebied, waardoor een dergelijke aanpak op het terrein niet afdoende effect zou hebben.

Vervolgens werd het instrument "oeverzoneproject" geopperd. In het decreet Integraal waterbeleid is vastgelegd dat oeverzones kunnen worden afgebakend door middel van SGBP (=stroomgebiedsbeheersplannen), de WUP's (= wateruitvoeringsprogramma) of door een besluit van de Vlaamse Regering. Tot nu toe zijn er nog geen oeverzones afgebakend. Er lopen een 5-tal pilootprojecten, waarvan momenteel een tussentijdse evaluatie wordt gemaakt. De provincie ondersteunt de lopende pilootprojecten en vraagt niet om het gebied bijkomende prioriteit te geven. VMM kan instemmen met het GRUP in zijn huidige vorm met de begeleidende maatregelen voor de oeverprojectzones.

Vanuit de IHD's zijn sowieso concrete maatregelen mogelijk voor buffering van de waterlopen, ook zonder opname in het GRUP.

Bij toekomstige GRUP's in speerpuntgebieden is het gewenst om de bekkensecretariaten/waterloopbeheerders in een heel vroeg stadium mee te betrekken om deze discussies uit te klaren met alle actoren.

Bijkomend punt: Verder werd de planbegrenzing beperkt aangepast ter hoogte van de geplande omleidingsweg rond Zoersel. De geplande omleidingsweg en het deeltje van de ankerplaats die er net buiten is gelegen, werden uit het plangebied gesloten op basis van de concrete plannen van AWV.

Op basis van het advies van de Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed van 26/04/17 werden bijkomende aanpassingen doorgevoerd.

1. Overdruk 'recreatief vliegveld'

- a. Vraag om de afbakening van de overdruk te beperken tot de aanwezige betonbanen en de voorziene gras piste voor zweefvliegers

Zoals hoger reeds werd gesteld, wordt er geopteerd voor een aangepastere, engere contour 3.6, die maximaal rekening houdt met het effectieve recreatieve gebruik en de potenties voor natuurontwikkeling. Het plan werd dus aangepast op dit punt.

- b. Vraag om het standpunt van departement Omgeving uit het verslag PV over de lengte van de overdruk 3.6 recreatief vliegveld (opmerking gemeente Malle tijdens plenaire) te verduidelijken.

Zie hoger over de wijze waarop de zone voor vlieg recreatie bepaald werd.

- c. Vraag naar beperking van vliegactiviteiten in de tijd (vrijdagavond tot zondagavond en vakanties cfr. huidige toestand) in de voorschriften

Het bestendigingsscenario uit het plan-MER impliceert inderdaad deze beperkingen in tijd. Deze tijdstippen stemmen overeen met de bestaande feitelijke situatie van de vliesport. Doorvertaling in de stedenbouwkundige voorschriften is inderdaad aangewezen. De stedenbouwkundige voorschriften werden aangepast in deze zin.

2. Overdruk hoogdynamische recreatie : zone voor ruitertornooien

- a. Vraag naar verdere onderbouwing van de ruimtebehoefte voor ruitertornooien, daar deze zone niet voorzien was in de startbeslissing.

De bedoelde verduidelijking is opgenomen in punt 4a)

Een startbeslissing is in essentie een engagement om het gebied aan te pakken maar sluit niet uit dat er nog opties kunnen worden ingebracht in de loop van het proces. De planoptie met betrekking tot de ruitertornooien werd ingebracht als inspraakreactie van de Landelijke Rijvereniging (LRV) bij de kennisgeving van het plan-MER. LRV heeft toen een nota voorgelegd waarin deze ruimtebehoefte werd gemotiveerd en op basis van deze nota gebeurde er bijkomend onderzoek in het plan-MER.

- b. Vraag naar voldoende garanties voor een effectieve afstemming op ruimtelijk en ecologisch draagvlak: zeer ruime zone, geen specifieke bepalingen inzake vermijden van verdere verhardingen/parkeermogelijkheden/duurtijd en periode

Deze zonering voor ruitertornooien vloeit voort uit volwaardig onderzoek in het onderdeel 'milieuzonering voor het pakket recreatief medegebruik' van het plan-MER (zie hoger). De meer kwetsbare zones zijn wel degelijk uit de overdruk gelaten. De contour die door LRV werd aangereikt als ideaal, werd aanzienlijk verkleind op basis van de milieuzonering uit het plan-MER.

Het plan-MER stelt dat het parkeren tijdens deze tijdelijke evenementen overal op de verharde landingsbaan kan gebeuren. In de tekstuele voorschriften (verordenende kolom) werd nu bijkomend ingeschreven : "Het aanleggen van bijkomende verharding is niet toegelaten. Het oprichten van permanente constructies is evenmin toegelaten." De voorschriften werden dus aangepast op dit punt.

Het plan-MER spreekt over de periode 15/06 t/m 15/10 op basis van info van LRV/wedstrijdkalender. De voorschriften (verordenende kolom) vermelden : "maximale duur van 30 dagen per jaar en uitsluitend van 01/07 t/m 31/10" Qua lengte komt dit overeen met het plan-MER, de lichte verschuiving van de periode in het GRUP houdt optimaal rekening met broedseizoen. Het plan-MER spreekt over max 6 tornooien per jaar en inclusief opbouw en afbouw duurt een tornooi max 10 tot 17 dagen. Er is dus geenszins een verruiming in het GRUP ten opzichte van het plan-MER.

Bovendien wordt in het ontwerp een bijkomende beperking in de tijd ingevoerd voor de ruitertornooien (tot uiterlijk 31/12/39) omwille van de natuurdoelen (zie hoger).

- c. Vrees dat de overdrukzone voor hoogdynamische recreatie de deur zal open zetten voor allerlei intensieve activiteiten/evenementen

Doorheen het proces is – op basis van actorenoverleg, RUP team ... - ervoor gekozen om de zone voor hoogdynamische recreatie specifiek en alleen op te vatten als zone voor ruitertornooien. Andere vormen van hoogdynamische recreatie zijn hier dus niet toegelaten. Dit wordt ook expliciet zo vermeld in titel en tekst van het verordenend voorschrift. De vrees is dus onterecht.

3. Gemengd open ruimte gebied met cultuurhistorische waarde

- a. Vraag om bijkomende stukken te herbestemmen naar gemengd open ruimtegebied met cultuurhistorische waarde: (een deel van) de zuidelijke zone van het hof van Blommerschot alsook het goed Heiligenhart en 3 percelen met gebouwen ter hoogte van kasteel Heihuizen ten zuiden van de steenweg.

Deze sites werden bijkomend onderzocht door OE. Voor wat betreft de zuidelijke zone van Blommerschot en het goed Heiligenhart heeft het aanwezige bouwkundig erfgoed zeker waarde, maar dat veelal sterk verbouwd is of moderne toevoegingen omvat. De belangrijkste aanduidingen die in de ankerplaats zijn aangeduid voor dit gebied, is het compartimentenlandschap met afwisseling van graasweiden met bosbestanden en dreven. De GRUP-bestemmingen brengen deze waarden niet in het gedrang. De drie woningen aan Heihuizen zijn bijkomend opgenomen in gemengd openruimtegebied met cultuurhistorisch karakter.

- b. Vraag om ook landbouw toe te laten in gemengd open ruimtegebied met cultuurhistorische waarde

De stedenbouwkundige voorschriften werden aangepast in deze zin. Landbouw werd toegevoegd.

4. Aanduiding erfgoedlandschap

Bedenkingen bij 'te behouden vlakvormige landschapselementen', nl. taxusdoolhof en vista door 's Herenbos, specifieke erfgoedwaarde onvoldoende toegelicht

Deze aanduiding gebeurde op basis van de ruimtelijk relevante aspecten uit de definitief aangeduide ankerplaats en in samenspraak met OE. Binnen dit gebied (bosreservaat 's Herenbos) wordt geen courant beheer uitgevoerd en het behoud van de structuur en de vista kunnen enkel gegarandeerd worden door overdrukken omdat ze anders door het ontbreken van menselijk ingrijpen dreigen te vervagen of dicht te groeien. De aanduiding is niet strijdig met het nieuwe afsprakenkader inzake onroerend erfgoed in GRUP's.

Het register met de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot planschade, planbaten, een kapitaal- of gebruikerscompensatie is in bijlage IV bij het besluit gevoegd.

4. Budgettaire weerslag

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Overeenkomstig artikel 15, §2, 3°, en artikel 6, §5, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en -opmaak is het advies van de Inspectie van Financiën respectievelijk het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist.

In het ruimtelijk uitvoeringsplan worden bestemmingswijzigingen doorgevoerd die aanleiding kunnen geven tot een kapitaal- of gebruikersschadevergoeding. In uitvoering van de bepalingen van het decreet grond- en pandenbeleid en het decreet betreffende de gebruikersschade zal een kapitaalschadecommissie een voorlopig kapitaalschaderapport opstellen binnen 90 dagen na het einde van het openbaar onderzoek.

De Vlaamse Landmaatschappij is belast met de behandeling van aanvragen voor dergelijke compensaties en ontvangt jaarlijks een bijzondere dotatie van het Vlaams Gewest voor de bekostiging van de compensaties.

5. Weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

6. Weerslag op de lokale besturen

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de lokale besturen.

7. Kwaliteit van de regelgeving

Het voorontwerp van besluit is aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nummer 2016/106 van 14 maart 2016.

Het voorstel van beslissing betreft geen reglementair besluit, maar regelgeving ter goedkeuring van plannen en programma's, en vereist dan ook geen reguleringsimpactanalyse en geen advies van de Raad van State.

8. Documenten en bijlagen

Het dossier is in één exemplaar beschikbaar op de Secretarie en op de vergadering van de Vlaamse Regering.

9. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van besluit houdende voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Omgeving vliegveld Malle' en aan de volgende bijlagen:
  - bijlage I (verordenend grafisch plan);
  - bijlage II (stedenbouwkundige voorschriften);
  - bijlage IIIa (toelichtingsnota - tekst);
  - bijlage IIIb (toelichtingsnota - kaarten);
  - bijlage IV (register met percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot planschade, planbaten, kapitaalschade- of gebruikerscompensatie).
  - Bijlage V (plan-MER 'Voormalig militair domein Oostmalle')
  - Bijlage VI (passende beoordeling)

2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, te gelasten het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Omgeving Vliegveld Malle' te onderwerpen aan een openbaar onderzoek.

Koen VAN DEN HEUVEL
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw